

Abonamentul:

Pe un an 8 corone.

Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte țări străine pe an 10 cor.

Un număr singuratic
10 filori.

PROGRESUL

Redacția și Administrația Nr. 817.

Telefon Nr. 29.

Apare în fiecare Sâmbătă.

Inserate după învoială.

Manuscrisurile nu se restituie.

Un păcat.

Între păcatele principale ale membrilor societății noastre românești e a se considera socotită și pofta de parvenire. Această însușire, neînsemnată poate pentru alt popor mai tare, în șirurile noastre destrămate, constituie un periculos păcat. Noi nu-l putem trece cu vederea. Ba dincontră, trebuie să ne nizuim a-l stărpi, a-i nimici subțirile rădăcinii, înainte de a deveni atotstăpînitor, împrăștiindu-și umbra sa rece, primejdioasă.

Ce va să zică parvenire? A trece în ochii lumii drept ceiace nu ești. A manifesta sentimente, idei, — la cari nu ții nici cît la o ceapă degerată, — pentru a-ți aroga drepturi și a ocupa locuri de cari nu ești demn. Acesta ar fi senzul intuitiv al noțiunii. Să vedem acum procesul psihologic, care determină mai deaproape acest fenomen sufletesc. Imboldul, motorul acestei acțiuni psihice se bazează pe un sentiment, și anume pe sentimentul egoistic. Conținutul acestui sentiment îl formează reprezentățiunile, ideile ce ni-le facem despre noi înșine, despre valoarea noastră individuală. Tot individul trebuie să fie în clar cu valoarea sa proprie. În acest caz sentimentul egoistic n'ar avea nimic periculos în sine, ar rămînea justificat. Cum însă multora le sînt false reprezentățiunile, făurite despre eul lor, acest sentiment, la atari persoane, degenerază. Rezultatul acestei degenerări se îmbracă în haina următoarelor expresii: aroganță, fudulie, vanitate, ipocrizie. Tot atîtea specii ale senti-

mentului egoistic nejust, fals. Am mai putea aminti încă două faze degenerate ale acestui sentiment de natură falsă, anume: umilința și lingușirea. E însă de prisos. Spiritul lumii moderne de azi, nepracticîndu-le, le-a declarat „unelte“ inuzabile și le-a expulsat din domeniul artei de a trăi. Pe scurt, deci, parvenirea e: o manifestare prin semne vizibile a ideii false, făurite despre eul nostru. Și cum această manifestație externă e întotdeauna spre dauna interesului public, cele de mai sus le putem astfel complecta: manifestația prin semne vizibile a ideii false făurite despre eul nostru, în detrimentul binelui obștesc.

Societatea noastră, avînd în considerare scopul ei final, adică cimentarea ei, are lipsă de indivizi pricepuți și muncitori. Prosperarea unei societăți cu un astfel de ideal nici nu se poate închipui fără adevărați lucrători. Ba putem afirma că e condiție indispensabilă aceasta. Fiecare membru al ei e îndatorat a desfășura o muncă, în proporție cu puterile și facultățile sale, și prin rezultatul muncii sale cinstite a contribui la clădirea societății. Avînd în vedere importanța acestui mijloc de întărire, pe ușor ne putem forma o idee despre pericolul ce-l poartă inerții societății, cu pofta lor de trecere: parveniții. Sînt adevărați subminători, cari împiedecă orice dezvoltare sănătoasă și indică drumuri periculoase și neaccesibile prosperării.

Munca, cînd e însoțită de încordări psihice și fizice, e neplăcută. Din acest motiv

se fac încercări din partea unora de a o încunjura și a-și găsi alte căi, mai leznicioase pentru asigurarea traiului. Încercări de acestea s'au făcut și se fac și în sinul societății noastre. Și dacă scotocim puțin cenușa trecutului, dăm de rezultate detestabile, ale acestor încercări, cari pe ușor puteau fi fatale societății noastre. Acestea sînt totatîtea semne ale parvenirii. Ear ca pericolul să fie și mai mare, acești „eroi“ au întotdeauna o putere de atracție asupra sufletelor slabe, sporind astfel numărul lor.

Nicio societate nu e lipsită de parveniți, cum nu este nici pădure fără uscături. Oric societate trece prin astfel de faze morale, cînd atmosfera ei e accesibilă ivirii parveniților. Societatea cu șirurile strînse, însă, ca un organism sănătos, rezistent, iute se reculege din astfel de crize morale, absorbînd putregaiul periculos, sau paralizîndu-l. Societatea noastră plîpîndă, cu rîndurile ei atît de răzlețite, cu greu se reculege din asemenea crize. Deaceia uneltirile cutărui parvenit, ușor o pot tîri la marginea prăpastiei.

Din acest motiv ivirea astorfel de simptome trebuie din răsputeri împiedecată, nimicînd în simburile dezvoltării. În această privință multe sînt de dorit. De nenumărateori, chiar prin vina noastră proprie, ne trezim cu citeun apostol mincinos, fără a-l împiedeca în drumul său. Această indolență se manifestă îndeosebi față de unii „conducători“, cărora, prin o timiditate înexplicabilă, ne reținem de a le spune adevărul „verde în față“. Ce-i mic, e drept, cu grab

FOILETON.

Moara dracului.

Poveste dela Români macedonenî.

Era ce nu era. De nu era, nu spunea*). Au fost odată doi frați. Unul era bogat; bogat, bogat, de nu avea unde să-și bage banii; celălalt era sărac, de nu avea nici pîne să mănînce. Nu era destul cu să-l ia, dar îi dete Dumnezeu și copii, o spuza de copii. Și să nu credeți, că era un leneș, care nu să lucreze, că din zori pînă 'n noapte nu mai curma cu lucrul, dar nimic nu-i folosia, sănătate bună! De punea mîna pe aur, acesta se prefăcea în peatră, așa-i mergea toate de-andoasele. În zilele de lucru mai era cum era, dar cînd venia vre-o sârbătoare, îl prindeau figurile. Așa la Paști: toată lumea, care cu miel, care cu haine noi, numai el sârmanul ședea de-o parte ca un miel flămînd. Și cînd se gîndia, ca să se ducă acasă, i-se zburlea părul. Că de, copiii-s copii. Cînd se ducea într-o astfel de zi acasă, se agățau de el:

— Ce ne-ai cumpălat, tată?... unul; ce ne-ai adus, tată?... celălalt; miel nu ne iai? și cite altele.

*) Academia Română a publicat o adunare de povești din Macedonia, de d-l P. Papahagi, profesor. Povestea ce urmează e împrumutată din publicația Academiei, și e scrisă așa cum vorbim noi, spre a fi înțeleasă de cititori, căci între graiul fraților macedonenî și al nostru sînt oarecari deosebiri.

Ce gîndi, ce nu gîndi, se scoală, merge la fratele său și-i zice:

— Să-mi dai un miel, altminteri nu plec d'aici!

Frata-său, măcar că era bogat, dar era strîns (sgîrcit) ca cheia dracului. Nici nu vrea să audă ce-i graia frata-său. Dar el ținea una și bună „să îmi dai un miel, ca să-mi bucur și eu familia în ziua de Paști“.

— Na, zise frata-său cel bogat, și du-te dracului cu el!

Săracul, cum nu era tocmă în toată firea, luă mielul pe umăr și plecă la necuratul. Cum mergea el pe drum, se 'ntîlnește cu un puț de drac, care-l întrebă:

— Încotro, șutul?

— La dracu! Nu ști unde șade?

— Cum să nu știu? Nu sînt și eu de-ai lor? Dar nu-mi spu ce cauți pe-acolo?

— Mă duc să le duc mielul acesta de Paști, zise cel sărac.

— Să știți, că diavolul se va simți foarte fericit, cînd va auzi de darul tău.

— Cum așa?

— Tu ești singurul om, care ți-ai adus aminte și de noi. Deaceia vreau să-ți fac un bine. Acolo unde te duci, te vor întreba ce să-ți dea. Te vor îmbia cu banii: cu sfații, cu galbini, dar tu să le spu că nu-ți trebuie.

— Asta nu se poate, să nu primesc banii, zise săracul.

— Ascultă tu de mine, îi răspunse dracul. Tu să ceri moara de piper, care e în așter-

nutul necuratului. Bagă de seamă, asta nu e o moară ca toate morile: orice vei cere dela ea, îți va da. M'ai înțeles?

— Dacă-i așa, atunci e altă socoteală.

Mergînd și poveștînd, ajunseră în Valea Șutului. Acolo dete mielul lui Scaraoțchi, care-l primi cu multă plăcere. Întrebîndu-l pe sărac cu ce să-l cinstiască, acesta ceru moara cea de piper. Scaraoțchi îl îmbie cu banii, cu aur, cu petri scumpe, dar săracul ținea una: moara de piper, sau nimic. Diavolul n'avu încotro, căci trebuia să dea și el ceva, și așa îi dete moara.

Săracul plecă, și cum ajunse într-o livadă, se puse jos și strigă la moară: mîncare! Nici nu isprăvise bine vorba, și mîncările începură să curgă. Dar ce mîncări! Nici împăratul nu mîncea așa. După ce se sătură, plecă mai departe spre casă. Pe drum se întîlni cu un om, care avea o joardă în mînă.

— Bun întîlnit!

— Bun găsit!

— Dar încotro? întrebă săracul.

— Nu mă mai întreba! Umblu și eu, ca cîinele fără stăpîn, unde mă duce drumul. Vorbă scurtă: N'ai vre-o bucată de pîne, că-mi chiorăe mațele de foame?

— Altceva nu dorești? răspunse săracul. Las' pe mine.

Și numai ce porunci: mîncare. Și eară curseră mîncările, de străinul stetea cu gura căscată. Apoi se puse pe mîncare de credea, că se bat doi lupi la gură. După ce s'a săturat bine, întrebă:

— Bine, frate, da de unde atîta mîncare?

se execută. Pe semne, societatea noastră face deosebire între păcatele celor mari și între cele săvârșite de cei mici. Încă o greșală nepermisă!

Pentru a mîntui societatea de cei mai periculoși indivizi ai ei, de așa zișii parveniți, datorința noastră, a tuturor e de a nu-i trece cu vederea în nicio împrejurare, ci a-i stigmatiza, orunde s'ar găsi ei. Chiar și atunci, cînd piedestalul lor ar fi orșit de sus, căci unde-i baza subredă, zidirea trebuie să se prăbușiască!

— Al. I. Bunăreanu.

Patima proceselor.

Trăiau odată doi frați cari moșteniseră dela tata lor o turmă de oi. Dar înloc să trăiască în pace, ei se certau mereu, căci aveau o fire pornită spre veșnică gilceavă. Nu se înțelegeau la nimic și de multeori se băteau pentru lucruri cari nu erau vrednice nici să fie spuse. Până la o vreme au dus-o cum au dus-o, dar înfirșit nu s'au mai învoit deloc. Unul voia să ducă turma la dreapta, altul la stînga. Au ajuns la împărțirea turmei. O oae mie, una ție. Dar numărul oilor fiind fără soț, cearta s'a pornit din nou pentru oaea asta. Unul dintre ei cerea s'o taie numai-decît și să împartă carnea, celalalt stăruia să n'o taie pănăce va fi lîna pe ea bună de tuns și să împartă dintăi lîna.

— Bine, zise cel dintăi, să n'o tăiem. Dar eu vreau să tundem oaea chiar astăzi, căci vreau să-mi fac sfori pentru opinci.

— Ba să mă ierți, răspuse celalalt. Cine Dumnezeu tunde oile de pe-acum! S'asteptăm cu tunsul pănă la vremea lui.

— Ce-mi pasă mie cînd tund alții oile! Eu tund oaea mea cînd îmi place mie!

— Oaea ta! Parcă e și oaea mea, și oaea mea o tund cînd îmi place mie, nu cînd le place altora.

— Atunci eu tund partea mea! Ear tu tunde-ți partea ta cînd vrei!

Celc nu voia s'o tundă s'a împotrivit. Dar pecînd lipsia dela stîna, celalalt a tuns jumătate oaea. Cînd s'au întilnit seara, s'au luat din nou la ceartă pentru partea tunsă.

— Dece-ai tuns partea din dreapta? Era a ta? M'am învoit eu să tunzi partea asta? Trebuia să ne înțelegem care parte o vreu eu și care tu!

Dar asta n'a fost nimic. A doua zi oaea, împinsă de vînt, a căzut într-o prăpastie. S'au scoborit după ea și au găsit-o moartă.

— Tu ești devină, că ai tuns oaea. Uite-o a înghețat de frig, că ai tuns-o prea devreme.

— Ba tu ești de vină, că n'ai tuns-o! I-s'a încurcat vîntul în lîna și a luat-o cu el! Dacă era tunsă, nu o ducea vîntul!

— Ba atunci ar fi dus-o mai lesne, c'ar fi

— Din morișca aceasta — răspuse săracul. Apoi îi arătă cu deamăruntul, ce fel de moară năzdrăvăna are el.

— Toate bune, zise străinul, dar vezi și eu am joarda asta năzdrăvăna. Cînd vreau să trimit pe cineva cu scînduri pe lumea cealaltă, n'am decît să zic: n'aea, croește-l, și e gata.

— Vrei să schimbăm? întrebă săracul.

— Vreau, răspuse străinul.

Cum schimbă însă, hoțul de sărac zise: N'aea, cîrpește-l! Și n'aea-l cîrpi și bietul străin rămase mort, ear săracul porni mai departe către casă cu morișca și cu n'aea.

Ajunse acasă. Să fi văzut atunci belșug la casa lui! Haine noui pentru el, nevastă și copii, de nici împăratul n'avea mai frumoase. Apoi mîncări, de nu le poți înșira, încît ziceai: Doamne, da de unde atîta avere și atîta bunătate în casa aceasta.

Lumea-l știa sărac lipit, așa că nu puțin se mirară oamenii, cînd îl văzură la biserică împreună cu familia, îmbrăcați toți numai în fir. Ei, își ziseră, că nu poate să fie lucru curat; ear frate-său cel bogat părea cu toată avuția lui, un cerșitor pelîngă el, ear copii lui niște băieți de țigani pelîngă niște feciori de ciobani bogați în turme.

Din vorbă în vorbă, vestea despre îmbogățirea lui ajunse pănă la împăratul. Deacea îl cheamă înaintea scaunului împăratesc. Dar îmbogățitul nostru zise: „Cine vrea să mă vadă,

foșt mai ușoară! Dar tu ești devină, că de-ar fi fost netunsă, ar fi stat mai cumpanită în fața vîntului. Așa a luat-o vîntul, că era mai ușoară pe partea ta cea netunsă. Nu vezi că partea asta a și căzut pe pămînt.

Altă bătae. Insfirșit au ajuns la judecată și s'au pîrit cu mare zgomot de gură. „O, o! strigară judecătorii, ce caz interesant!“ Și începură judecătorii și advocații să răsfoiască prin cărțile lor și văzînd ce soi de oameni sînt acești frați, au tot răsfoit și-au îndelungat procesul un an și doi pănăce frații au rămas fără oi și fără lîna!

Gh. Coșbuc.

IGIENĂ.

Masagiul

de Dr. Eggebrecht & O. Schorch.

Acuma urmează frămîntări cu frecări a părții acesteia și anume în trăsături cari se acoperă puțin. Orce ciocănire aci să o evităm sau să o facem cu mare precauțiune. În repriza a 2-a și a 3-a tratăm mușchiul pîlpei, precum și musculatura posterioară de desupt.

Punem să se îndoae puțin piciorul, apucăm cu mina dreaptă călcîiul dinspre talpă și punem antitenarul minei stîngi pe laturea lui externă, ear degetul mare pe partea posterioară a maleolei externe și degetele pe tendonul lui Achille, apoi tragem (cu degetele în linia mijlocie sensibilă a mușchiului, ear cu degetul mare pe laturea sa externă), pănă la tuberozitatea externă a articulațiunei, unde încetează trăsătura. Apoi apucă mina stîngă călcîiul, ear dreapta conduce în mod egal trăsătura pe partea internă la tuberozitatea internă a încheieturei.

Se frămîntă aceste părți ale piciorului după regulă. Pentru cea internă apucăm piciorul fără ca el să fie totdeauna îndoit la genunchi, pentru cea dinafară facem ca piciorul să fie puțin adus înlăuntru.

Nu se recomandă de a frămînta mușchiul peste tot, fiindcă adeseori e dureros. Ciocănirea se poate aplica aci pe toate părțile. Pentru tragerea și frămîntarea muschilor gambei totdeauna este mai bine ca bolnavul să fie culcat și numai cînd aceasta nu este posibilă, o putem face în poziție sezîndă; masorul va ședea în orice caz. Dacă trebie să tragem numai gamba, deobicei putem evita o totală descoperire a piciorului; aceasta să se observe mai ales la tragerea sexului feminim. Atunci sînt suficiente trăsături de pele, cari trec peste genunchi.

Coapsa. Trăsăturile pielei s'au descris deja: trebie însă să mai spunem, că pentru masarea coapsei în special, ciorapul poate și a nu fi scos în multe cazuri, ci numai tragem pielea sprijinînd călcîiul, terțul superior al gambei pănă la plica inguinală. Mușchii coapsei se tratează în 4 reprize.

să poftiască la mine“. Împăratul, mînios foc, trimise oastea să-l aducă viu sau mort. Dar care ostaș cum se apropia de el, cădea la pămînt, lovit de n'aea. Auzînd împăratul, ce se întimplă, veni el la cel îmbogățit și se făcu mic. Il luă cu vorba bună și se împăcară curînd, ba se făcură și prietini.

Și-acolo

Èram și eu...

Și 'ncălecați pe un cal roș

Și vă spusei o minciună, ca un moș.

Iusuf Istețul.

La curțile împărătești era mai demult obiceiul de a să ține cîteun păcălic, un isteț de vorbă și iscoditor de șozeni, care face pe toată lumea din jurul lui să ridă. Că e lucru de folos să mai poți și ride, printre grijile ce întunecă altfel destul viața.

Un sultan (împărat turcesc) avea și el un păcălic de aceștia, care-l făcea să ridă la masă, după masă, și orcînd avea gust la ris. [Mai ales în vremea meset, cînd erau și oaspeți, Iozuf, că așa-l chema, era în apele lui; făcea pe împărat și pe meseni să ridă cu hotelu și să se ție de pîntece. Din pricina asta Iuzuf era foarte iubit de sultanul care nu ținea la nimeni atîta ca la Iosuf: La prîmblare Iosuf lîngă sultan, la masă lîngă Sultan, chiar și la moschee (biserică Iosuf lîngă Sultan.

Masorul stă la partea dreaptă a pacientului la înălțimea genunchelui său. Pacientul zace pe spate pentru amîndouă prime reprize.

Mai întăi se vor trage aducătorii, și anume cu mina dreaptă. În acest scop punem antitenarul pe condilul intern al articulațiunii, degetul mare pe marginea internă a extensorului, degetele pe laturea internă a flexorilor și apoi mergem însus pănă la inserțiunea lor. Se adaugă îndată și frămîntarea și ciocănirea.

Toată grupa aceasta pretinde un tratament precaut, dar deacea să nu perdem din vedere, că tocmai inserțiunile superioare trebuiesc luate în seamă, fiindcă adeseori aci este sediul îmbolnăvirilor reumatice dureroase. După aceia procedăm la extensor. Punem palma dreaptă sub rotulă, degetul mare înafară, degetele înlăuntru pe marginea ei și tragem, ținîndu-ne exact pe marginea mușchiului și apăsînd puternic cu palma, pănă la colțul osului iliac, unde capătul lung se stoarce în mod obicinuit. Aduagem imediat frămîntarea și ciocănirea.

Ca să tragem repriza a treia pe extensorul ligamentului lat al extensorului de pe laturea externă a coapsei, punem pe bolnav pe partea stîngă, și tragem mușchiul cu mina dreaptă. Punem antitenarul pe trocanterul extern al încheieturei, degetul mare pe marginea flexorilor, degetele pe marginea extensorilor. După aceia mergem însus pănă la colțul osului iliac. Deoarece mușchiul este foarte întins, putem întreprinde și o trăsătură a maleolei, dar aceasta nu este neapărat delipsă; importantă este frămîntarea, care aci trebie să fie făcută temeinic și cu frecări. Imediat urmează ciocănirea. Partea posterioară a coapsei o masăm fiind bolnavul culcat pe pîntece. Acum masorul stă la partea stîngă a pacientului, trebie decî a trata coapsa dreaptă peste cea stîngă.

Trebie decî ca pacientul să zacă cît mai aproape de masor, acesta să evite totdeauna de a nu se propți cumva cu mina sa liberă pe coapsa celui masat. Partea flexivă a coapsei se tratează în 2 reprize. Spre a trage pe biceps, punem antitenarul pe capul peroneului, degetul mare în linia mijlocie, ușor de simțit între flexori, ear degetele la bordul extensorilor. Acum tragem pănă la plica fesieră, unde se împreună degetele, deoarece o pătrundere mai înainte nu este posibilă. Jumătatea internă a grupului de flexori o tragem cu mina stîngă, tenarul zace la început pe capătul de sus al osului tibial, degetul mare pe linia din mijloc, cele 4 degete pe marginea posterioară a aducătorilor. Și aci terminăm la plica feselor, dar în amîndouă cazurile să ne încercăm a ajunge pecit se poate de departe. Frămîntări regulate urmează în aceiași repriză precum și ciocănirea.

Articulația genunchelui. Pentru masarea acestei articulațiuni trebie să facem tragerea pei împrejurul genunchiului, care se execută în modul cunoscut, începînd dela mijlocul gambei. Urmează tragerea și frămîntarea muschilor situați înspre inimă.

Toate acestea au făcut ea deregătorii Curtiș să prinză pic pe bietul băiat. Și a 'ncepet azi una, mine alta să-i șoptiască Sultanului că Iosuf a zis așa ori a făcut așa: că Iosuf vorbește rău pe împărat, că-l dujmănește chiar, și mai cite minciuni și scornituri. Împăratul, cum sînt împărății, la 'nceput n'a dat ascultare, mai tîrziu însă de, ce și-a zis:

„Piciu ăsta e deștept, m'o fi vorbind de rău, mai știi!“ Cu vremea stăpînului s'a desgustat de Iosuf și a hotărît să-l arunce în temniță ca p'un stricat primejdios. Toate lacrimile lui Iosuf au fost înzădar. Sultanul a hotărît cercetarea aspră a lui și izgonirea. Dar, tot a mai avut puțină milă de el și i-a spus, că dacă face un lucru, îl eartă detot, lucru cam greu e drept: să facă într'o zi în biserică pe jumătate din credincioși să riză și pe jumătate din ei să plîngă!

Iusuf a primit. Și a hotărît Sultanul o o zi de Vineri (care e la ei ca la noi Dumineca), cînd să meargă și el la biserică cea mai mare din Tarigrad, ca să vază cu ochii dacă Iosuf poate fece în aceiaș timp pe unii să riză și pe alții să plîngă.

Muma lui Iozuf era perită de frică, că știe bine că fiul ei, frumosul și dragălașul Iuzuf, n'o să poată să scape din urgia Împăratului și a marilor dregători cari îl pîrau mai rău pe zi ce trecea. Iusuf îi făcea însă corajă, că știe el ce face și că o să scape teafăr și cu obraz curat.

Spre a nu întoarce pacientul încoace și în-colo fără trebuință, vom trage în acest caz exten-zorul pacientului și jumătatea externă a flexorilor cu stînga, ear jumătatea internă cu mîna dreaptă (putem și deodată cu ambele mîni să tragem ambele părți); pentru frămîntarea flexorilor facem să se sucească genunchiul înafară, și lucrăm apucînd piciorul de jur împrejur.

Ca să facem capsula articulației genunchiului, sprijinim piciorul ușor îndoit cu mîna stîngă de desubt de fosa poplită (a genunchiului), și începem cu dreapta a freca pe marginea superioară a rotulei mergem pe partea sa internă pînă la marginea tibiei și aci mergem înlăuntru împre-jurul piciorului, respunînd însă breazda lată a articulațiunii (îndoim mai mult piciorul), pînă în fosa poplită (cotul genunchiului) piciorul încetîșor se întinde earăși). Acum sprijinește mîna dreaptă, ear stînga merge, luînd frecările din golul genu-chiului, înafară împrejur, pînă la marginea supe-rioră a rotulei. Dar să nu evităm a intercala mai des trăsături de piele. Apoi punem să îndoie piciorul din genuunchi și să-l întindă și mișcări pasive în aceleași direcțiuni.

(Va urma).

Dr. Gh. Crăiniceanu.

ECONOMIE.

Ce nu se poate vinde prin licitație?

Un număr recent al foaiei oficiale publică art. de lege XI din 1909 și ordinațiunea ministerială privitoare la punerea în aplicare a articolu-lui de lege I. III. din 1912, care întregeste legea din 1909. În această ordinațiunea sînt enumerate lucrurile și obiectele, ce nu se pot cuprinde pe cale execuțională și cari între altele sînt următoarele: Alimentele, materialul de încălzit și luminat banii gata, necesari pentru plata chiriei pe un pătrar de an. Mai departe sînt scoase de sub execuție: o vacă, 4 oi, 4 porci, mai departe nutrețul pentru acestea pe jumătate de an. Semintele, vitele de jug și obiectele necesare pentru culti-vare unei moșii de 12 jugere și cari nu se poate executa la funcționarii de stat, publici și privați, decît celmult o a treia parte a salarelor lor, dar și aceasta astfel ca K 2000 să rămînă neatîns. Va să zică se poate secvestra numai suma ce trece peste K. 2000. — Nu se poate secvestra pensiunea, ajutorul sub K. 1200 și din interesele cautiunilor militare încă se poate executa numai una a treia parte. La diurniștii se poate execva numai suma ce trece peste diurna zilnică de K. 5. — La ceice se ocupă cu economia de cîmp o parte a vitelor de jug și uneltele agricole se pot secvestra, dar dela 15 Marte încolo nu se pot scoate la licitație. Mai departe sînt scoase de sub execuție dreptul de poștă și mijloacele necesare pentru exercitarea acestui drept și valorile puse pe poștă.

În ziua hotărîta, Sultanul s'a sculat mai de dimineață, și-a pieptenat barba, s'a îmbrăcat de ceremonie (de paradă) și a pornit cu alai mare, la moscheia aleasă, ca să vază minunea lui Iusuf.

În moschee sute de oameni, toți Turcii habotnici și cu învălitoare pe cap: așteptau pe Sultan și pe Iusuf. De unde era tronul împărătesc, se vedea bine peste toată sala; ear Iusuf era așezat la mijloc, cu fața spre tron.

La un semn al Sultanului, Iusuf îmbrăcat ca hoge (slujitor bisericesc predicator), a început să ție o predică pe care a ținut-o în vremea sa Mahomed, și o spunea cu atîta duioșie, încît de-fapt, credincioșii cei din fața lui plîngeau cu lacrimi! Chiar Sultanul, deși nu plîngea, dar era mișcat și avea ochii umeziți. De mirare lucru însă că credincioșii cari steteau la spatele lui Iusuf rideau cu hohote!

Știi de ce? Iusuf predicînd, trebuia să se închine mereu spre Sultan, care e și capul bi-sericesc al Turcilor, și el își tăiașe șalvari (hainele) la spate așa că de citeori se apleca să se închine la sultan, i-se vedea acolo pelea goală! Bine-înțeles pecînd el spunea ceva mai mișcător, încît storcea lacrimi din ochii celor din fața sa și trăgea închinăciunea, — cei dela spatele lui pufniiau în ris vîzîndu-l ce le arată lor el atunci!

Sultanul, vîzînd că a izbîndit Iusuf făcînd ceiace i-se cerea, l-a iertat și l-a luat ear pelîngă din-sul.

(Min. lit. II.)

Dela biroul central al „Asociațiunii pentru literătura română și cultură poporului român“.

Către domni directori ai despărțămintelor „Asociațiunii“.

Vă aducem la cunoștință, că dl Aurel Cosciuc, a fost angajat din nou ca conferențiar agronomic al „Asociațiunii“, avînd chemarea a veni în ajutorul poporului nostru în cele econo-mice, prin ținerea de prelegeri și demonstrațiuni practice, prin aranjarea de cursuri din toate ramurile economiei și anume: din cultura pămîntu-lui, a plantelor agricole, a finațelor și pășunilor, prășirea animalelor de casă (vite, cai, oi, porci), cultura viilor, pomilor și a legumelor. Conferențiarul agronomic va sta în ajutorul econo-milor noștri la procurarea de semințe, de unelte și mașini agricole, de animale de prășilă și altele, și va da îndrumări la toate întrebările ce i-se vor pune, ținînd seamă totdeauna de împrejură-riile, în cari trăesc țărani noștri. Deasemenea se va îngriji, ca în despărțămintele, în cari va ține prelegeri, să se întocmească și diferite expoziții și anume: de vite, produse agricole, mașini și altele. Mai departe conferențiarul va stăru și va sta în ajutorul poporului nostru și la înființarea a totfelului de însoțiri agricole, la înființarea de bănci populare, lăptării și alte însoțiri cu caracter economic.

Ca acest organ al „Asociațiunii“ să-și poată îndeplini chemarea sa, rugăm cu toată stăruința pe d-nii directori ai despărțămintelor, să bine-voiască a se pune în legătură directă cu dînsul, arătîndu-i trebuințele cele mai neapărate ale econo-milor noștri din comunele țînătoare de res-pectivele despărțăminte și invitîndu-l, cit mai des, să meargă în mijlocul poporului, ca să-l dea sfaturile și îndrumările delipsă.

Trimiterea conferențiarului se va face în or-dinea, în care vor intra cererile, ținîndu-se seamă — întrucît va fi cu puțință — și de dorințele speciale ale despărțămintelor.

Cheltuielile de drum ale conferențiarului se vor acoperi din cassa centrală a „Asociațiunii“.

Rugăm cu insistență pe conducătorii des-părțămintelor și ai agențiilor noastre comunale, să nu lase nefolosit acest organ al însoțirii noastre, care poate face servicii așa de însemnate econo-milor noștri.

Sibiu, în 10/23 Noembre 1912.

Pentru „Comitetul central“, biroul „Asociațiunii“:

Andrieu Bârseanu

prezident.

Oct. C. Tăslăuanu

secretar.

FELURIMI.

Psihologia războiului. Războaiele au și partea lor psihologică.

Așa, bunăoară, ce va fi simțînd un Curd din Asia mică, care la el acasă se războiește numai cu iataganul, și care adus în Europa zărește deodată limbele de foc ale tunurilor dujmane?

Cum va fi judecînd el cînd vede obuziere spintecînd ziduri de cetăți și aeroplane zvîrlînd asupra lui materii explozibile?

Aceste mijloace de război ale Europeanilor asigură acestora dominațiunea lor asupra popoa-relor din Asia și Africa și asupra acelor neamuri cari, deși în Europa, trăiesc cu un suflet asiatic.

Cînd un om care nu cunoaște drept armă de luptă decît iataganul, sau celmult o pușcă în-vechită, se pomenește deodată în mijlocul bubui-turilor moderne, el își perde cumpătul, se sperie, ear brațul și așa neputincios, i-se paralizază.

Impresiei acestuia se datorează panica ce a cuprins armata otomană în lupta dela Kirk-kliși. Bieții otoman — și europeni și asiatici — dep-rinși să cunoască numai luptele dela corp la corp, au fost cuprinși de groază vîzînd în rîndurile lor ghiulelele tunurilor Krupp.

Aceiași impresie au simțit-o și triburile ma-rocan răscolite contra Franței și boxerii chinezi răsvrățiți încontra Europeanilor.

Popoarele acestea nu înțeleg că și în ma-terie de armament, ca în atîtea alte privinți, trebuie să fiți la modă.

CRONICA.

In urma abdicării merituosului direc-tor Ilie Trăilă, în consiliul comun al băncii „Oraviciana“, a fost ales cu toate voturile, acum Joi, noul ocîrmuitor adv. Dr. Petru Corneanu, a cărui garanță personală e o chizeșie pentru întărirea pe toate terenurile a ținutului nostru românesc. Pecît de înduloșitoare a fost despărțirea de conducătorul înțelept de pînă acum, pe-atit de înveselitoare a fost alegerea nime-rită a vrednicului său urmaș. Într'un ceas bun!

În dieceză, și pe alocuri și înafară de dieceza noastră, s'a pornit de o vreme încoace un curent primejdios între învățătorii noștri ort. români: curentul de a nu mai preda religia, nici acolo unde preotul nu poate. Impotriva tendinții de a nesocoti temelia școalelor noastre confesionale, respective împotriva sfidării bisericii noastre strămoșești, și-a ridicat glasul Inv. pensionar *Gheorghe Jianu*. Expunerea clară a motivelor a făcut pe toți, cei adunați într'o ședință a despăr-țămîntului Orăviții, să nu se lase amăgiți de propunerea cu dedesupturi răutăcioase a comisariului școlar *George Lipovan*, recomandat de milostiviți lui patroni ca cel mai capabil (?) dintre învățătorii din tractul Orăviții, ci unde nu poate preotul... învățătorii să nu-și lase școala fără religie. Nimeni dintre cei de față, nici chiar propunătorul, n'au replicat nimic, ci au recunoscut că-i mai bine a rămînea devotați tradiției, și celorce le dă pînea de toate zilele, decît a o lua razna pe placul celorce ar dori să ne vadă dezlipiți de biserică. Cum însă cel răutăcios nu se poate astîmpăra, nici în fața celor mai tari argumente, ne pomenim cu o corespondență în noua „Gazeta învățătorilor“, în care un „corespondent“ din partea locului, pe care îl cunoaștem, ex unque leonem, aiurează ca și altdăți sub intransparentul pseudonim „suflet blind“ (?...), atacă, batjocurește, se zvîr-colește în neputința lui semnificativă, ear nedreptii lui prietini îi sar într'ajutor, „fiindcă-i bolnav“... fără a se gîndi că ce fac bieții școlari ajunși pe mîna unui — învățător bolnav?

În bogata comună pur românească *Sîn-Mihai* (Végszentmihály) din Torontal, cu notar și vicenotar români, unde reprezentanța comu-nală a predat statului școalele primare, cu tot cu edificiul școlar în preț de vr'o 70.000 coroane, biserica e așezată într'un parc frumos. Preotul locului a cerut dela reprezentanții comunei să doneze comunei bisericesti acel parc. Nu s'a găsit, durere, niciun Român dintre reprezentanți care să fie sprijinit petiția preotului, afară de un Jidan — mai luminat, mai nobil decît dînșii. Brr...

O foaie germană arată cum unii oameni cari sufer de boala îngrășării au ajuns pînă la 400—490 chilograme, ear un copil de 4 ani de 128 chilograme,

La Anina earăși și-a pierdut viața un munci-tor cu numele: *Andrei Milencovici*.

„Gazeta învățătorilor“, organ didactic al învă-țătorilor români din Ungaria, ce apare la Șim-leul Silvaniei, sub direcția d-nului *Ioan O. Lazăr*, se ține bine și e nădejde că va da mereu înainte. Îi dorim izbîndă!

În presa mare se vestește dince-înce tot mai mult liniștirea spiritelor; astfel e mare nădejde că vom scăpa de un mare război european. După armistițiul beligeranților din Balcani, o să urmeze, dupăcum se zvonește din toate părțile, pacea dorită de toată lumea.

Joi și Vineri au vorbit în cameră deputații *Dr. T. Mihali* și *Dr. Al. Vaida-Voevod*.

Poetul nostru *Oct. Goga* s'a retras dela conducerea revistei „Luceafărul“, care în viitor va apare, ca mai înainte, numai de douăori în lună, și fără a mai face politică.

La *Borloveni* o fetiță de 2 ani a căzut într'un obod de leșie, de unde n'a mai putut scapa cu viață.

Editor-proprietar: *Gheorghe Jianu*.Redactor-responsabil: *Ilie Oravițanu*.

Oraviciiana societate pe acții

fructifică toate depunerile noi cu

5% netto.

Darea o plătește institutul.

Direcțiunea.

Banca de asigurare

'Transylvania'

fondată la 1868, primește asigurări pe viață și asigurări în contra focului și în contra grindei etc. în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. -- Des-păgubiri plătite: 7 1/2 milioane cor. Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în Sibiu, strada Cisnădiei 5., la Agentura principală în Arad la Agentura cercuală din Oravița și la Agenturile locale de prin diferite comune românești, reprezentate prin bărbați de-a noastră de toată încrederea.

Cancelarie de agentură

concesionată de autorități, pentru comisiuni, informațiuni și deslușiri.

În interesul publicului din Biserica-albă și împrejurime am aflat de bine a deschide o cancelarie în care se vor da deslușiri și informațiuni precise în toate ramurile comerciale, industriale și administrative, de cari On. public are indispensabilă lipsă în lupta pentru existență mai cu seama în cauze comunale administrative, de dare, procentuațiuni, transgresiuni, militare, orfanale, matriculare, exoperarea împrumuturilor de bani, cumpărare și vânzare de realități și altele. Spre orientare amintesc că am legatură cu autoritățile cercuale, comitatense și ministeriale, așa că orice afacere prin intervenirea mea poate fi grabnic și favorabil rezolvită.

Cancelaria mea de informațiune se află în casa unde este ospătăria „Vaporul alb“ peste drum de parcul orașului.

Theofil Popovici

Un

arangement de moară

cu două petri e de vânzare din mină liberă. A se întreba la proprietarul: **Iacob Murgu** în **Ilidie (Illyéd)**, lângă Oravița.

Cea mai bună hîrtie pentru cigarete Club din fabrica Modiano.

Depoul general pentru Banat la **IGNAZ FELDMANN** în Oravița.

Se capătă în toate prăvăliile mai bune.

Apoteca la „Sf. Gheorghe“

Strada principală (vis-à-vis de R. Goldstein)

De vânzare

Pământ arabil de clasa I. în hotarul comunei Comoriște.

Focea catastrală Nr. 537 șapte jugere; Nr. 394 două jugere, Nr. 426 nouă jugere. Condițiuni absolut favorabile. Informațiuni la Administrația noastră.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care de-părtează de pe față și de pe mini orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuințate pîn'acum. Se capătă la: **Apoteca Sfintul Gheorghe în Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein).

Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt pi-căturile americane. Prețul 1 cor.

Farmacia „La vulturul negru“

(Apoteca bătrîna)

ORAVIȚA

Fondată la anul 1797.
Proprietatea Knoblauch din 1817.
Telefon Nr. 59.

Roma 1911

Paris 1911, medalia de aur.

Spiritul Mentholos — Knoblauch

preparat al farmaciei „La vulturul negru“ din Oravița, prețul dela 40 fil. pînă la 2 cor

Kremă de lilie americană	à Cor.	1.-
Pudră de lilie americană, albă, roză și crème	" "	1.20
Săpun de lilie americană	" "	-.70
Pieatură pentru dinți	" "	1.-
Picături chineze pentru dinți	" "	70.-
Esență de liqueur, rom, preparat Knoblauch,	Litru à 20 fil.	
Bomboane pentru tusa	à 20-60 "	
Esență de mușchi izlandeze specialitate engleză	à Cor.	1-1.50
" " " " pentru reumă	à Cor.	1.-

Leac împotriva panglicei (limbricul mare).

Mare depozit de articole de gumă, pentru bărbați și femei, legături pentru soboriști dela fabrice de primul rang indigene și străine.

Ceiece nu s'ar găsi în depozit se câștigă prompt în 2-3 zile fără nicio cheltuială.

Comande dela 6 coroane însus se trimit gratuit.

Parfumerie și preparate cozmice, cremă pentru obraz, săpunuri și alte specialități ale farmaciei se capătă la

„Apotecăria bătrîna“ a lui Max de Knoblauch în Oravița
în ulița mare, peste drum de otelul „Coroana“.